

Opinia do ustawy
o ratyfikacji Konwencji o przystąpieniu Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej,
Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki
Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki
Słowackiej do Konwencji o prawie właściwym dla zobowiązań umownych, otwartej do
podpisu w Rzymie w dniu 19 czerwca 1980 roku, oraz do Pierwszego i Drugiego
Protokołu w sprawie jej wykładni przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot
Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 14 kwietnia 2005 r.

Ustawa ma na celu wyrażenie zgody na dokonanie przez Prezydenta ratyfikacji Konwencji o przystąpieniu Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Konwencji o prawie właściwym dla zobowiązań umownych oraz do Pierwszego i Drugiego Protokołu w sprawie jej wykładni przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

Konieczność wyrażenia uprzedniej zgody na ratyfikację w formie ustawy wynika z art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji, który nakłada taki obowiązek w sytuacji gdy umowa dotyczy spraw uregulowanych w ustawie. Zagadnienia objęte zakresem Konwencji o prawie właściwym dla zobowiązań umownych są uregulowane przede wszystkim w ustawie z dnia 12 listopada 1965 r. Prawo prywatne międzynarodowe.

Ustawa ratyfikacyjna nie wzbudza zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Na mocy Konwencji o przystąpieniu (zwanej akcesyjną) tzw. nowe państwa członkowskie, w tym Polska, przystępują do Konwencji o prawie właściwym dla zobowiązań umownych podpisanej w Rzymie w dniu 19 czerwca 1980 r., zwanej Konwencją rzymską, oraz Pierwszego Protokołu w sprawie wykładni przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i Drugiego Protokołu przyznającego Trybunałowi Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich pewne uprawnienia do dokonywania wykładni Konwencji rzymskiej.

Konwencja rzymska ustanawia normy kolizyjne w zakresie zobowiązań umownych dla państw członkowskich UE. Celem tych norm jest określanie prawa właściwego w zakresie zobowiązań umownych w sytuacjach gdy wykazują one związek z prawem różnych państw. Konwencja nie ma zastosowania do spraw z zakresu stanu cywilnego, zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych osób fizycznych, zobowiązań umownych dotyczących testamentów i dziedziczenia, majątkowych stosunków rodzinnych, zapisów na sąd polubowny i umów o właściwość sądu, prawa spółek, stowarzyszeń i osób prawnych oraz dowodów i postępowania.

Celem Pierwszego protokołu jest przyznanie jurysdykcji Europejskiemu Trybunałowi Sprawiedliwości w zakresie dokonywania wykładni Konwencji o prawie właściwym dla zobowiązań umownych. Protokół ten wskazuje także sądy właściwe do zwracania się do Trybunału o wydanie orzeczenia. W Polsce sądami tymi będą: Sąd Najwyższy i Naczelny Sąd Administracyjny. Drugi Protokół ma na celu umożliwić stosowanie Pierwszego przed wejście w życie Konwencji rzymskiej w stosunku do wszystkich państw członkowskich UE.

Opr. A. Niemczewski